

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci *Simony Brožíkové*
*„Kriminalita mladistvých z pohledu studentů středních škol –
situace v klatovském regionu“*

Kontext vzniku a přípravy bakalářské práce:

Téma bakalářské práce si Simona zvolila zavčas a věnovala mu také dostatečnou pozornost. Zajímalo ji téma kriminality mladistvých. Při volbě způsobu výzkumu chtěla studovat situaci, se kterou je konkrétněji obeznámena, a také se přiklápěla k využití dotazníkového šetření, pro které si dovedla zajistit podmínky. V tomto rámci jsme si také vyjasňovali a vyjasnili zaměření bakalářské práce: téma kriminality mládeže mělo být ověřováno studiem lokálního/regionálního kontextu a bylo zaměřeno na studenty středních škol v tomto regionu. K této orientaci byl ještě připojen další třídicí aspekt – dva typy střední školy. Uvedená volba tématu bakalářské práce nabízela zajímavé a novátorské možnosti pro sociologický výzkum: orientovala se na reflexi zkoumaného problému v samotné referenční skupině a chtěla studovat lokální aspekt. Zamýšlené novátorské podněty však byly do značné míry omezeny rámcem dotazníkového šetření. S ohledem na skupinu mladistvých i na omezený okruh otázek bylo nutno redukovat jejich obsahové vymezení a tím „hrozilo nebezpečí“ standardně přijímaných interpretací. Toto riziko mělo být zmírněno strukturnějším přístupem, který mapoval relevantní aktéry v klatovském regionu (policii, veřejné činitele, kurátory aj.). Ještě dodávám, že Simona přistupovala ke zpracování bakalářské práce velmi odpovědně.

Struktura práce a dosažené poznatky:

Práce je vhodně strukturovaná. Po úvodu, který volně formuluje, proč autorka chce problematizovat kriminalitu, následuje teoretizující kapitola. Ve druhé kapitole je obsáhlý popis design empirického výzkumu. Třetí kapitola prezentuje výsledky dotazníkového šetření. Práce je uzavřena krátkým závěrem. Teoretická kapitola je založena na dostatečném přehledu domácí odborné literatury k problematice kriminality mládeže. Jsou zde využiti odborníci z oblasti kriminologie, psychologie i sociologie. Pozitivním rysem této kapitoly je přehled faktorů ovlivňujících kriminalitu mládeže, její projevy v profilu osobnosti, sociální formy její regulace i souvislosti s hodnotovými orientacemi. Zde se autorka pokusila o problémový přístup ke studovanému tématu a využití poznatků mnohých oborů sociálních věd. Na počátku metodologické kapitoly zmiňuje autorka hypotézu, kterou ve své práci sleduje a kontext empirického výzkumu. Závěrečná kapitola prezentuje poznatky šetření na gymnáziu a na integrované střední škole, které v závěru kapitoly srovnává. Samotný závěr je vztažen spíše k obecněji vnímanému problému kriminality.

Přínosem práce je prezentace empiricky založených poznatků o vnímání problému kriminality mladistvých na dvou vybraných středních školách v regionu Klatovska. Dotazníkové šetření je provedeno podle standardního přístupu. Poskytl pohled na významnost faktorů kriminality mládeže, kterou ji připisují studenti vybraných škol. Ve formální úpravě bakalářské práce jsem neshledal pochybení (kromě některých nejasně formulovaných vět).

Hodnocení práce:

Positiva předložené bakalářské práce jsou již uvedena v předcházejícím textu. Opakuji: práce je dobře strukturována, opírá se o relevantní odbornou literaturu a dobře ji využívá v empirickém výzkumu, který je proveden na vyhovující úrovni. Interpretace odpovídá

zvolené metodě výzkumu. Dotazníkové šetření je vhodně doplněno charakteristikou sociálního kontextu kriminality v regionu (ss. 33-35). S ohledem na zvolené interpretační nástroje (teoretický rámec, metoda výzkumu) práce potvrdila, že ve vnímání kriminality u mladistvých spíše převládají obecně přijímané sociální identifikační znaky než specifické okolnosti regionu či typy školy. Při volbě tématu Simona sledovala stanovisko, že volba regionu jako předmětu analýzy zjednodušuje složitost analýzy. Její interpretace však ukázala, že i v této úrovni je problém stejně složitý. Takový pohled však neprosazuje explicitně. Je prezentován spíše nepřímě, jako soubor zjišťovaných a zajímavých problémů, např. prostřednictvím poslední věty na s. 44, kde Simona konstatuje, že nezjistila rozdíly v odpovědích studentů mezi sledovanými školami „... ačkoliv k zodpovídání otázek přistupovali poněkud odlišným způsobem“ (s. 44). Doporučuji, aby při obhajobě vysvětlila tyto odlišnosti, které mohou přispět k objasnění vlivu typu vzdělání na vnímání kriminality.

Návrh celkového hodnocení: práci hodnotím jako velmi dobrou v rozsahu 34-35 kreditních bodů.

Müller Karel,
V Černošicích, 25. 7. 2008